

C L A S I C I R O M Â N I

ÎNTÂMPLĂRI
CU
PĂCALĂ

CORINT
EDUCAȚIONAL

Păcală și vaca

A fost odată un om care avea trei feciori. Feciorul cel mic se numea Păcală și era un poznaș și jumătate. Cum făcea el, cum dregea, parcă tot de-a-ndoa-selea lucra. Însă de multe ori le potrivea cum nu se poate mai bine. Vorba ceea, nu prea le socotea, dar le nimerea.

Acum, de unde până unde, îi mersese numele că e prost, și până și frații lui îl socoteau cam tare de cap și-ntr-o ureche.

Într-o zi se îmbolnăvește batrânul și moare, lăsând fiilor săi drept moștenire o vacă. Atâta agoniseală avu el să lase copiilor. Dar vaca era numai una, feciorii erau trei. Cum s-o împartă? Chibzuiră ei, socotiră, își bătură capul multă vreme, dar nu se luminau deloc. În cele din urmă, după trudă îndelungată, le dete în gând să facă fiecare câte un ocol*,

---

* *Ocol* — îngrăditură pentru vite.

iar când s-o întoarce vaca de la pășune, în al cui ocol o intra întâi, a aceluia să fie.

Zis și făcut.

A doua zi, cei doi frați mai mari se sculară dis-de-dimineată și se puseră pe treabă. Aduseră pari din pădure, cărară piatră și făcură două ocoale, unul mai frumos decât altul. Fiecare se socotea în sinea lui că la el va trage vaca întâi și a lui va fi.

În vreme ce frații lui se speteau muncind, Păcală n-avea nicio grijă și dormea dus. Abia pe la apus se gândi să-și facă și el ocolul. Dar cum nu prea avea chef de treabă, nu se osteni mult, ci, tăind câteva crengi dintr-un copac verde și stufos, făcu din ele o împrejmuire, așa, ca să se cheme că a făcut și el un ocol.

Seara, iată că se întoarce vaca de la pășune. Frații așteptau fiecare în fața ocolului său. Cei doi mai mari râdeau de prostia lui Păcală, care nu-și dăduse osteneala să facă un ocol mai de Doamne-ajută, și erau încredințați că vaca o să se oprească la unul dintre ei. Dar vezi că animalul, cum veni și dete cu ochii de ramurile și frunzele verzi ale ocolului lui Păcală, trecu pe lângă celelalte două fără să se oprească și se duse drept la ocolul fratelui mai mic, unde începu să mănânce frunze tinere.

Frații cei mari, să crape de necaz și alta nu. Dar n-avură încotro, și trebuiă să-i lase vaca lui Păcală, căci așa le fusese învoiala. Și așa, vaca rămase în stăpânirea fratelui mai mic.

Păcală vinde vaca unui copac

Mare bătaie de cap avea acum Păcală. Trebuia să se scoale de dimineață, să ducă vaca la pășune, să-i poarte de grijă, ba, pe deasupra, și alte necazuri, că dobitocu-i dobitoc. Păcală al nostru nu prea avea fire de om cu rostul lui; de aceea, ca să scape de griji, își puse în gând să vândă vaca. Ar fi putut s-o vândă fraților lui, care ar fi fost bucuroși s-o ia, dar el își zise că doar cu străinii se poate face treabă bună. Într-o dimineață, luă vaca de funie și porni spre târg.

Drumul către târg trecea printr-o pădure, și tocmai când se apropie Păcală de pădure, numai ce se pornește un vânt care se schimbă repede în curată furtună. Păcală chibzui că nu e bine să umble pe drum pe o asemenea vreme, și că e bine să se oprească. Legă vaca de un copac, lăsând-o să pască, iar el se culcă la

rădăcina copacului să se odihnească. Cum puse capul jos, cum adormi.

Vântul întețindu-se mai tare, îndoia crengile copacului și-i clătina și trunchiul, făcându-l să scârțâie. Acum, nu știu ce i s-o fi năzărit lui Păcală, care abia ațipise, însă i se păru că arborele vorbește și că-l întreabă dacă vaca e de vânzare.

— De vânzare, firește că de vânzare, răspunse Păcală.

Vântul suflă din nou și copacul iar scârțâi. Lui Păcală i se păru că-l întreabă cât cere pe ea.

— Păi cât să cer; ți-o dau ieftin: patruzeci de lei.

Așteptă apoi ce așteptă, și vântul mișcă din nou copacul, făcându-l să scârțâie.

— Cum? zise Păcală. Zici că e scumpă? Nu e scumpă deloc, că e vacă bună de prăsilă și dă lapte mult și gras.

Copacul iar scârțâi și lui Păcală i se păru că-i dă treizeci de lei.

— Numai treizeci de lei? zise el. Niciun ban mai mult? Fie și treizeci atunci. Ține-o sănătos. Adu banii.

Vântul iar bătu, mișcând copacul, iar copacul făcu din nou: scârț! scârț!

— Zici că marți? N-ai bani acum? întrebă Păcală. Fie și marți, numai vezi să nu mă amâni, că am și eu nevoile mele.

Și Păcală, vesel de târgul încheiat, își luă ciomagul și plecă acasă, lăsând vaca legată de copac.

Când îl văzură frații venind fără vacă, îl întrebară ce-a făcut.

— Am vândut-o, zise Păcală.

— Cât ai luat pe ea?

— Treizeci de lei.

— Și cui i-ai dat-o?

— Unui copac din pădure.

— Unui copac?

Și frații începură să râdă mai întâi, iar apoi își făcură cruce de prostia lui Păcală:

— Auzi, unde s-a mai pomenit un copac care să cumpere o vacă!

Ei își ziseră că Păcală ori spune minciuni, ori vrea să-i ducă de nas.

— Dar unde sunt banii? mai întrebară ei.

— A spus că mi-i dă mâine, marți.

Răspunsul acesta îi încredință și mai mult că Păcală nu e în toate mințile și că a prăpădit vaca în pădure, ca un netot. La drept vorbind, nu prea le părea rău, căci nu se puteau împăca ei cu gândul că, la împărțeală, netotul se arătase mai isteț decât ei.

A doua zi de dimineață, Păcală își luă toporul și plecă în pădure cu gândul să ia banii și să taie niscai lemne pentru casă. Ajungând acolo, se duse drept la copacul cu pricina, pe care-l recunoscu după frânghia ruptă, căci vaca, tot întinzându-se după iarbă, rupsese frânghia și plecase pe aici încolo.

— Ei, iaca, am venit să-mi dai banii, zise el, însă copacul nu răspundea. Căci vântul se potolise acum, și copacul nu mai scârțâia.

— Ce, te faci că n-auzi? Adu banii, că n-am vreme de pierdut.

Dar copacul stătea mut. Cum era să audă Păcală ceva, dacă nu bătea vântul?

— Adu banii, cât îți cer cu vorba bună, că pe urmă întorc cojocul!

Copacul nu scotea nici scârț!

Mai ceru o dată, mai ceru de două ori, și, văzând că nu-i răspunde, Păcală își pierdu răbdarea și tăbărî cu toporul asupra lui.

— Stai că te învăț eu minte să mai înșeli lumea...

Și dă-i, și dă-i la rădăcină, până ce copacul fu doborât.

Când colo, ce să vezi. În groapa de la rădăcină, o căldare cu galbeni și cu bani de argint, îngropată acolo de cine știe când.

Ca om cinstit, Păcală se mulțumi să ia din căldare numai treizeci de lei, cât le fusese tocmeala, și după ce tăie lemnele care îi trebuiau, plecă acasă, lăsând căldarea cu bani acolo unde se afla.

Cum a omorât Păcală un popă

Tare se mai minunară frații când îl văzură pe Păcală cu banii în mână. Ei nu puteau înțelege cum a făcut Păcală de-a vândut vaca unui copac. De n-ar fi văzut banii cu ochii lor, nici n-ar fi crezut.

Peste noapte ținură sfat între ei, și fiindcă tot nu se dumiră, hotărâră ca a doua zi să-l descoase mai în amănunt pe Păcală.

În ziua următoare, unul din frați îi zise:

— Ia ascultă, frățioare, nouă nu ne vine a crede că tu ai vândut vaca unui copac. Așa ceva nu s-a mai pomenit pe lume. De unde să aibă copacul bani? Trebuie să fie vreo drăcovenie la mijloc. N-ai vrea să ne spui și nouă?

Păcală răspunse:

— Dar cum să nu vă spun? Vă spun bucuros. Și le istorisi toate așa cum s-au petrecut. Când auziră frații că la rădăcina copacului se afla o căldare plină cu galbeni, îl îndemnară pe Păcală să-i ducă și pe ei la locul cu pricina. Nu se puteau minuna îndeajuns de prostia lui Păcală, care, în loc să ia toată comoara, se mulțumise numai cu treizeci de bani de argint.

Se duseră deci toți trei și găsiră căldarea tot acolo unde o lăsase Păcală. O luară și o duseră acasă. Dar le fu tare greu, căci căldarea era mare și plină de bănet. Noroc că înserase și nu-i văzu nimeni cu comoara de bani.

Acasă voiră să înceapă împărțeala, dar cu numărutul mergea treaba prea încet. Atunci unul din frați zise către Păcală:

— Ia dă tu fuga până la taica popa, și roagă-l să ne împrumute bănicioara lui. Cu bănicioara o să împărțim banii mai lesne.

Păcală ascultă și se duse la popa.

Popa se miră de cererea lui Păcală, mai ales că se înnoptase de-a binelea, și nu-i știa pe flăcăi așa de harnici încât să muncească și noaptea.

De aceea, îl întrebă pe Păcală:

— Dar ce vreți să faceți cu bănicioara în puterea nopții?

— Ce să facem, părinte, vrem să împărțim niște bani și n-avem cu ce.

Popa, mirat de vorba aceasta, îi dete băncioara și apoi căzu pe gânduri.

— Ce bani? își zise el. De unde bani? Pesemne că au găsit vreo comoară. Ia să vedem cum stă treaba, te pomenești că mă pricopsesc și eu.

Și, fără să mai stea pe gânduri, popa se luă tiptil-tpitil pe urmele lui Păcală.

După ce-l văzu intrând în casă, popa se apropie binișor de fereastră și se uită înăuntru. Ce văzu aproape că îi luă lumina ochilor. Numai galbeni și rubiele*, care la lumina lumânării aruncau văpăi. De atâta bănet, pe popă îl apucă tremuriciul și, ca să nu cadă, se ținu cu mâinile de fereastră.

Frații îl simțiră, căci unul dintre ei, uitându-se pe fereastră, îl zări.

— Iată, fraților, zise el, mi se pare că e popa. Ia ieși tu, Păcală, și trage-i vreo două, ca să se învețe minte, să nu-și mai bage nasul în treburile altora.

Păcală puse mâna pe o scurtătură de lemn care se afla după ușă și, ieșind iute din casă, repezi scurtătura drept în capul popii. Nici „văleu” n-apucă bietul popă să mai zică, și, căzând jos, muri pe loc. Păcală, văzându-l mort, îl ridică de jos și-l aruncă într-un colț al ogrăzii. Apoi intră în casă și zise râzând:

---

* *Rubia, rubiele* — monedă turcească de aur care a circulat în Țările Române în secolul al XIX-lea.